

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 8 Eylül 2011

Ergün EGD Toplantısında...

Ergün, Ekonomi Gazetecileri Derneği üyeleri ile gerçekleştirdiği toplantıda gazetecilerin sorularını yanıtlarken, yaptığı konuşmada, TÜBA'yı ünlü akademisyenlerin, bilim adamlarının sadece bireysel çalışma yaptıkları bir yer olmaktan daha organize çalışmalar yaptıkları bir yer olmaya doğru yönlentmek istediklerini söyledi.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün, "Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) ile ilgili bazı tartışmalar var. İdeolojik mi yaklaşıyor 'orası ele mi geçiriliyor, şöyle mi yapılıyor böyle mi yapılıyor' diye. Bu tartışmalar bence acele yapılmış tartışmalar. Herkes biraz sabırlı olursa aslında, TÜBA'da akademisyenlerimizin, değerli hocalarımızın ne kadar öz-gürce, bilimsel çalışma yapabileceklerini önümüzdeki süreçte çok rahat görebileceklerini söyleyebiliriz" dedi.

Bu nedenle kanununda olmayan iki unsurun oraya konduğunu ifade eden Ergün, şunları kaydetti: "Enstitüler kurabilmek ve o enstitüleri destekleyebilmek. Amacımız da TÜBİTAK'ta daha çok teknolojik araştırmalara ağırlık vermek TÜBA'da da temel bilimlerdeki araştırmalara ağırlık vermek. TÜBA ve TÜBİTAK arasındaki ilişkiyi de farklı bir şekilde kurgulamak istiyoruz.

TÜBA'yı temel bilimler konusundaki araştırmaların aktif unsuru haline getirmek istiyoruz. Bu nedenle de kadrosunu zenginleştirmek gerekiyor. Madem ki temel bilimler, hem fen bilimleri hem de sosyal bilimlerde yeni enstitülerin kurulması ve desteklenmesi TÜBA üzerinden olacaktır, o zaman TÜBA'nın hem asli üyeleri hem asosiye üyeleri hem de şeref üyeleri konusunun yeniden ele alınması gerekiyordu.

Bu nedenle hem asli üyeler hem asosiye üyeler çeşitlendirilmiş oldu. Mevcut asli ve asosiye üyeler görevlerine devam ediyorlar, onlara ilaveten YÖK'ün bir kontenjanı var, Bakanlar Kurulu da oraya üye verecek. Bu üyeler, gerçekten bilim adamı

ve ulusal ve uluslararası düzeyde kabul görmüş bilim adamı olma ölçüsüne sahip kişilerden oluşacak.

Bunların ideolojik bir yaklaşım içinde ele alınması hem mümkün değil hem doğru da değil. Somut ölçü. Bilim adamlığı konusundaki en önemli ölçü ne?... Yayın sayısı, buluş sayısı, patent sayısı vesaire... Bunlar sayılabilir şeylerdir. Bütün bunları sayabiliriz ve kamuoyu ile paylaşabiliriz. Zaten ULAKBİM'de bunlar paylaşılıyor."

Bilim adamları açısından ideolojik ölçüler koymayacaklarını, bilimsel ölçülere göre hareket etmek mecburiyetinde olduklarını söyleyen Ergün, onun da yaptığı yayın sayısı, o yayınların değeri ve o yayınların almış olduğu atıflar olduğunu, bunların sayısına göre bir değerlendirme yaptıklarında Türkiye'deki bilim adamlarından, bilimler akademisine üye olacak kişilerin belirlenmesinin çok da zor meseleler olmadığını, herkesin önünde şeffafça halledilebilecek meseleler olduğunu belirtti.

TÜBA'DA DEĞİŞİKLİK

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün, "Bir adam istediği kadar solcu olabilir, istediği kadar sağcı olabilir, istediği kadar liberal olabilir. Ne olursa olsun bilim adamıysa, bu ülkeye bilim adına katacağı bir şey varsa gelsin önü alabildiğince açıktır. Bizim için o düşüncesinin, yaşantısının hiçbir önemi yoktur" dedi. [...]

Bakanlığın adı ve yapısının hedeflere uygun olması için yeniden ele alındığını, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak kurgulandığını, bakanlığa TÜBİTAK ve Türkiye Bilimler Akademisinin (TÜBA) ilave edildiğini hatırlatan Ergün, TÜBİTAK ve TÜBA'da da bazı değişiklikler yapıldığını, bu değişikliklerin temel nedeninin yeni dönemin vurgusuna uygun bilimsel ve teknolojik altyapı oluşturmak olduğunu söyledi.

Her iki kurumda son derece yetkin bilim adamları bulunduğunu, şimdiye kadar çok güzel faaliyetler yürüttüklerini, bugün meyvelerin toplanma zamanı geldiğini söyleyen Ergün, “Bir ülkede temel bilimler zayıfsa teknolojik araştırmalar güçlü olamaz.

Bu nedenle temel bilimler konusunda da bir atılıma ihtiyaç var. Hem fen bilimleri hem de sosyal bilimler alanında daha ciddi araştırmaları ön plana alan bir dönemi yakalamak mecburiyetindeyiz. İyi matematikçileriniz, iyi fizikçileriniz, kimyacılarınız yoksa teknolojik araştırmalar konusunda nasıl ilerleme kaydedebilirsiniz? Bu temel bilimler konusunda iyi olmalıyız ki teknolojik araştırmalar konusunda da iyi olabilelim” şeklinde konuştu.

“Tek bir nedeni var, zenginleştirme”

Sorular üzerine de Ergün, TÜBA’da şu anda son derece yetkin bilim adamları bulunduğunu vurgulayarak, şöyle devam etti:

“Bunun dışında da çok kenarda kalmış, artık aktive olabilecek, TÜBA’daki enstitülerde görev alacak insanlar var. Hem mevcut yapıyı koruyalım, hem de biraz zenginleştirelim.

Bakanlar Kurulundan TÜBA’ya üye seçilsin. Ölçüler içindeki insanlar seçilsin. YÖK Genel Kurulundan gelsin. Bir de TÜBA’nın kendi Genel Kurulu üçte birini oluştursun. Üçe bölünmüş oldu. Böyle bir zenginleştirme yapalım. Bunun tek bir nedeni var, zenginleştirmedir.

Bu zenginlik, TÜBA’ya farklı bakış açılarının yansımasıdır. Bu zenginleşmeyle TÜBA’nın enstitülerde temel bilimlerde çok daha aktif rol alabileceğini düşünüyorum.”

Fransız Devriminin idama mahkûm ettiği bir bilim adamını hatırlatan Ergün, bu kişinin cumhuriyetçilerin bazı görüşlerine karşı çıkan bir bilim adamı olduğunu, yargılama sırasında itiraz edildiğini, mahkemenin ise “Fransız Cumhuriyetinin bilim adamlarına ihtiyacı yoktur” dediğini anlattı ve şöyle devam etti: “Bizim cumhuriyetimizin bilim adamlarına çok ihtiyacı var. Ve her çeşit bilim adamına çok ihtiyacı var. Hiçbir bilim adamımızı zayi edemeyiz.

Şu ya da bu nedenle hiçbir bilim adamımızın bir görüşünün, bir çalışmasının zayi edilmesi lüksüne ihtiyacımız yoktur. Onun için her bilim adamımızın, kenarda kalmış her bilimi adamımızın fikri, düşüncesi bizim için önemli olacak.

Onun için orada alabildiğine bir akademik öz-

gürlük çerçevesi oluşturmayı ve bunun için de zenginleştirmeyi hedefledik. Başka da nedeni yok.”

“Kenarda kalan olsun istemiyoruz”

Dünyanın çeşitli yerlerinde çalışan bilim adamlarıyla bundan sonra yılda bir defa bir araya gelerek fikir alışverişinde bulunup kendi fikirlerini, tecrübelerini paylaşmalarını sağlayacaklarını kaydeden Ergün, böylelikle TÜBİTAK ve TÜBA bünyesinde de dışardaki bilim adamlarının bazı çalışmalar yapabilmelerine ve birikimlerini buraya aktarmalarına daha fazla imkan sağlayacaklarını söyledi.

Ergün, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Türkiye, kendi potansiyelini zayi etme lüksüne sahip değil. Bizim en büyük zenginliğimiz yerin altında değil. Petrol ve doğal gaz zenginlikleri, maden bizi zengin edecek unsurlar değil.

Bizim zenginliğimizin yerin üstünde olduğunu bilmemiz lazım. Bu toplumun içinde, bizim en büyük zenginliğimiz insan gücümüz. Bizim düşüncesi, inancı, yaşantısı nedeniyle bir tek insanımızı bile zayi etme lüksümüz yok. Çünkü en büyük zenginliğimiz orada. Biz ne tartışmaların içinden geçtik Türkiye olarak.

Yazık oldu insanlarımıza. Birçok insanımızın hayatı etnik tartışmalar yüzünden karardı. Türkiye’ye hiçbir şey katamadı. Hatta Türkiye adına zarar oldu. Senelerce laiklik tartışmalarının içinde boğulduk. Birçok insanımız laiklik tartışmaları içinde heder oldu gitti. Tahsil göremedi, bilim yapamadı, potansiyelini açığa çıkaramadı. İdeolojik tartışmalar içinde ciddi zayıtımız oldu. Örnekler söyleyelim; Halil İnalıcık... Dünyanın en ünlü Osmanlı tarihçisi... Ama burada vaktiyle çalışma fırsatı bulamadı.

Bazı liberal düşünceleri nedeniyle dışlandı. Kemal Karpat, Şerif Mardin... Bunlar sosyal bilimlerde Türkiye’nin en ünlü dünya çapındaki bilim adamları. Ama biz bu bilim adamlarını belli dönemlerde bu ülkenin dışına göndermek, onların birikiminden istifade etmeme gibi bir gafletin içinde olduk. Artık böyle bir şeyin içinde olamayız.

Böyle bir lüksümüz yok. Bir adam istediği kadar solcu olabilir, istediği kadar sağcı olabilir, istediği kadar liberal olabilir. Ne olursa olsun bilim adamıysa, bu ülkeye bilim adına katacağı bir şey varsa gelsin, önü alabildiğince açıktır. Bizim için düşüncesinin, yaşantısının hiçbir önemi yoktur. Yaptığı bilimsel çalışma ve ülkeye katacağı değerinin önemi vardır.” [...] ♦